

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ประเด็นที่ 3 สุขภาพกลุ่มวัย และยกระดับบริการผู้สูงอายุ

หัวข้อ ประเด็นติดตาม เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน

จังหวัดชลบุรี รอบที่ 2/2566

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: ศูนย์อนามัยที่ 6

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

ในช่วงปี 2562-2565 เขตสุขภาพที่ 6 มีผลการดำเนินงานในประเด็น เด็ก 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 58.64 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ 57) และมีแนวโน้มลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 63.27 เป็น ร้อยละ 56.54 ในปี 2565 ประกอบกับกรมอนามัยมีการปรับเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6-19 ปี ชุดใหม่ ในปี 2564 จะพบว่าการปรับกราฟมีผลต่อข้อมูลทำให้ สูงดีสมส่วน ผอม มีจำนวนน้อยลง แต่เตี้ย เริ่มอ้วน และอ้วนเพิ่มขึ้นปีงบประมาณ 2566 เขตสุขภาพที่ 6 มีเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 58.64 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ 57) ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิง ผ่านค่าเป้าหมาย เด็กชาย 149.82 ซม. (เป้าหมาย 148 ซม.) และเด็กหญิง 150.25 ซม. (เป้าหมาย 149 ซม.) มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 13.95 สูงกว่าค่าเป้าหมาย (เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ 10) มีภาวะผอม ร้อยละ 4.5 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ 5) ภาวะเตี้ย ร้อยละ 7.74 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 10)

ผลงานปีงบประมาณ 2566 จังหวัดชลบุรี มีเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 57.34 ผ่านค่าเป้าหมาย สูงกว่าค่าของประเทศ แต่ต่ำกว่าค่าของเขต มีแนวโน้มสูงดีสมส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2565 สูงดีสมส่วนสูงสุดที่อำเภอหนองใหญ่ ร้อยละ 75.17 สูงดีสมส่วนต่ำสุดที่อำเภอเกาะจันทร์ ร้อยละ 45.67

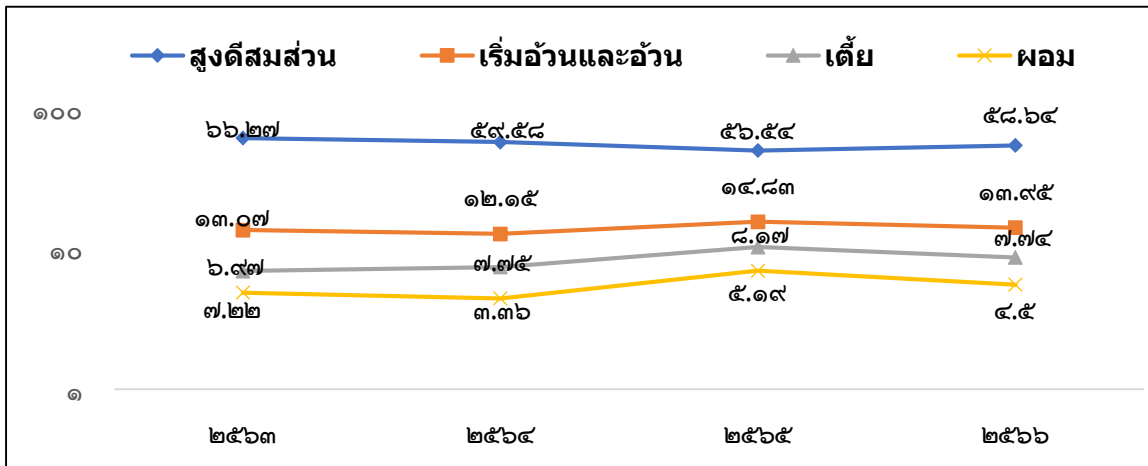
ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิง ผ่านค่าเป้าหมาย ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย 149.86 ซม. สูงสุดที่อำเภอเกาะสีชัง ร้อยละ 153.76 ซม. และส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง 150.3 ซม. สูงสุดที่อำเภอนนทบุรี 151.6 ซม.

เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะผอม ร้อยละ 4.75 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะผอมสูงกว่าค่าของเขตและต่ำกว่าประเทศ และมีแนวโน้มภาวะผอมลดลง พบภาวะผอมน้อยที่สุดที่อำเภอหนองใหญ่ ร้อยละ 1.58 และพบภาวะผอมมากที่สุดที่อำเภอเกาะจันทร์ ร้อยละ 6.75

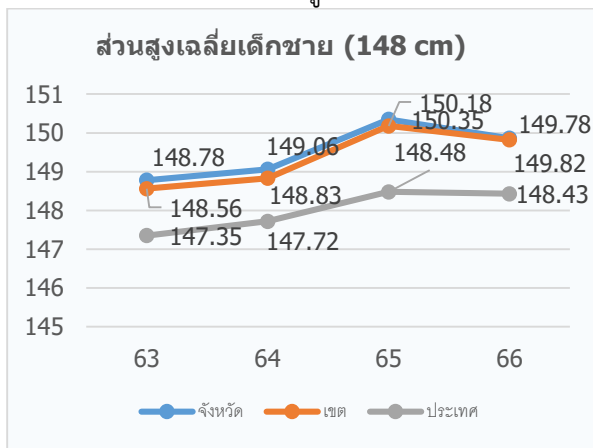
ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 14.95 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนสูงกว่าค่าของเขตและสูงกว่าค่าของประเทศ มีแนวโน้มเด็กอ้วนลดลง มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนมากที่สุด ที่อำเภอพานทอง ร้อยละ 17.38 ต่ำสุดที่อำเภอหนองใหญ่ ร้อยละ 9.5 ซึ่งไม่ผ่านค่าเป้าหมายทุกอำเภอ

ภาวะเตี้ย ร้อยละ 7.11 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเตี้ยต่ำกว่าค่าของเขตและประเทศ เตี้ยต่ำสุดที่อำเภอสัตหีบ ร้อยละ 5.43 อำเภอเมืองชลบุรี ร้อยละ 5.67 อำเภอศรีราชา ร้อยละ 5.78 อำเภอบ้านบึง ร้อยละ 6.98 ผ่านค่าเป้าหมาย ภาวะเตี้ยสูงสุดที่อำเภอเกาะจันทร์ ร้อยละ 17.8

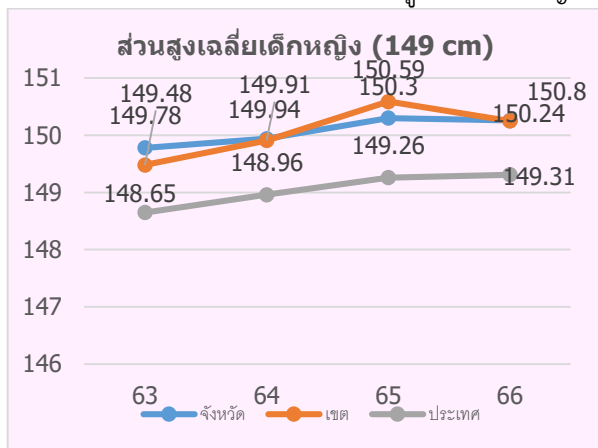
กราฟที่ 1 สถานการณ์ภาวะโภชนาการเด็กอายุ 6-14 ปี เขตสุขภาพที่ 6

กราฟที่ 2 สถานการณ์ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย

กราฟที่ 3 สถานการณ์ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง

ข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2566 (ข้อมูล HDC ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2566)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์เป้าหมาย	รายการข้อมูล	เมือง	บ้านบึง	หนองใหญ่	บางละมุง	พานทอง	พนัสนิคม	ศรีราชา	เกาะสีชัง	สัตหีบ	บ่อทอง	เกาะจันทร์	ภาพรวมจังหวัด
1	ร้อยละเด็ก 6-14 ปี สูงดีสมส่วน	> ร้อยละ 57	เป้าหมาย	29,953	8,538	1,200	25,758	5,988	12,732	26,472	356	10,223	5,903	3,512	130,635
			ผลงาน	17,015	5,819	902	13,854	3,260	7,278	14,837	213	6,394	3,734	1,604	74,910
			อัตราส่วน	56.81	68.15	75.17	53.79	54.44	57.16	56.05	59.83	62.55	63.26	45.67	57.34
2	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (ชาย)	148 ซม.	วัดส่วนสูง	1,657	677	64	1,435	325	723	1,730	21	693	339	188	7,852
			ผลรวมสูง	250,710	99,413	9,360	212,467	49,529	109,209	261,094	3,229	104,867	49,943	26,872	1,176,693
			สูงเฉลี่ย	151.3	146.84	146.25	148.06	152.4	151.05	150.92	153.76	151.32	147.32	142.94	149.86
3	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (หญิง) *	149 ซม.	วัดส่วนสูง	1,563	601	59	1,480	249	640	1,550	24	666	328	177	7,337
			ผลรวมสูง	236,854	89,019	8,457	220,381	37,666	97,008	234,571	3,583	100,611	48,487	25,840	1,102,477
			สูงเฉลี่ย	151.54	148.12	143.34	148.91	151.27	151.58	151.34	149.29	151.07	147.83	145.99	150.26
4	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี มีภาวะพอม	< ร้อยละ 5	เป้าหมาย	29,953	8,538	1,200	25,758	5,988	12,732	26,472	356	10,223	5,903	3,512	130,635
			พอม	1,342	341	19	1,158	293	675	1,434	13	516	174	237	6,202
			ร้อยละ	4.48	3.99	1.58	4.5	4.89	5.3	5.42	3.65	5.05	2.95	6.75	4.75
5	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วน และอ้วน	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	29,953	8,538	1,200	25,758	5,988	12,732	26,472	356	10,223	5,903	3,512	130,635
			อ้วน	4,890	885	114	3,831	1,041	1,906	4,317	41	1,297	650	555	19,527
			ร้อยละ	16.33	10.37	9.5	14.87	17.38	14.97	16.31	11.52	12.69	11.01	15.8	14.95
6	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี มีภาวะเตี้ย	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	29,953	8,538	1,200	25,758	5,988	12,732	26,472	356	10,223	5,903	3,512	130,635
			ภาวะเตี้ย	1,697	596	91	2,147	445	1,035	1,531	42	555	530	625	9,294
			ร้อยละ	5.67	6.98	7.58	8.34	7.43	8.13	5.78	11.8	5.43	8.98	17.8	7.11

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน เริ่มอ้วนและอ้วน และผอมไม่ผ่านค่าเป้าหมาย</p>	<p>- ขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมาตรฐานสากล (GHSPS) และการแก้ปัญหาสุขภาพเด็กวัยเรียน</p> <p>- สื่อสารการเปลี่ยนกราฟการเจริญเติบโต เด็กอายุ 6-19 ปี (ฉบับ 2564)</p> <p>- สื่อสารความรู้ด้านโภชนาการ ชุดความรู้ NuPHETS</p> <p>- สื่อสารรูปแบบการออกกำลังกายที่สามารถติดตามผลได้อย่างชัดเจนผ่านโครงการก้าวทำใจ ใน setting สถานศึกษา การออกกำลังกายแบบ ChoPA & ChiPA</p> <p>- การบันทึกข้อมูลการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง บันทึกข้อมูลเข้ามาน้อยไม่ครบถ้วน</p>	<p>ศูนย์อนามัย</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมกิจกรรมทางกายและปรับพฤติกรรมสุขภาพ (DPAC) ร่วมกับสสจ.ระยอง ในวันที่ 4 เมษายน 2566 อบรมครูอนามัยโรงเรียน (ภาคปฏิบัติ) ณ โรงเรียนชลราษฎรอำรุง จ.ชลบุรี ในวันที่ 1-2 พฤษภาคม 2566 จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล GSHPs ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2566 จัดประชุมอบรมฟื้นฟูงานอนามัยโรงเรียนร่วมกับ สสจ.สมุทรปราการ ในวันที่ 23 พฤษภาคม 2566 ลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านท่ากุ่ม ในวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 สื่อสารความรู้ด้านสุขภาพผ่านชุดความรู้ NuPHETS, ChoPA & ChiPA ก้าวทำใจ ผ่านช่องทาง line, Open Chat และประชาสัมพันธ์การแข่งขันกระโดดเชือกประเภทบุคคลและประเภทโรงเรียนชิงถ้วยรางวัลกรมอนามัย <p>จังหวัด</p> <ol style="list-style-type: none"> ขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ <ol style="list-style-type: none"> ประชุมชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้รับผิดชอบงาน พัฒนาศักยภาพทีมประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล GSHPs ระดับอำเภอ สนับสนุนให้อำเภอมีการจัดประชุมแผนประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีการคืนข้อมูลการประเมินตนเองของโรงเรียนตามเกณฑ์โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพผ่านกลุ่ม line โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจังหวัดชลบุรี สนับสนุนโรงเรียนดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโดยขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ นำปัญหาสุขภาพโภชนาการมาแก้ไขโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องมีการจัดกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่งเสริมให้เด็ก

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
		<p>ออกกำลังกาย รับประทานอาหารลดหวาน มัน เค็ม และนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ</p> <p>2.ขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบก้าวทำใจ โดยการลงพื้นที่ติดตามการขับเคลื่อนกิจกรรมก้าวทำใจในโรงเรียนทุกอำเภอ</p> <p>3. ประชุมเฝ้าระวังติดตามภาวะโภชนาการเด็กวัยเรียนด้วยเครื่อง Kidsize ผ่านระบบ Web Conference</p> <p>4.ประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการสร้างเสริมสุขภาพ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแก้ไขปัญหภาวะโภชนาการเด็กวัยเรียน ผ่านระบบ Web Conference วันที่ 8 พฤษภาคม 2566</p> <p>5.สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ Health literacy ป้องกันเด็กอ้วน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยใช้ 3 Key Message “ ป้องกันเด็กอ้วน ต้องชวนการขยับ ปรับการกินให้ถูกหลัก นอนหลับตามเวลา ”</p> <p>6. พัฒนาระบบบันทึกข้อมูล HDC ติดตามการบันทึกข้อมูลชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงให้ครบถ้วน</p> <p>7. ติดตามคุณภาพอาหารกลางวันโดยใช้โปรแกรม Thai School lunch</p> <p>8. นิเทศติดตามและประเมินผลงานระดับอำเภอ</p>

3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

-

4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

1. จังหวัดประสานสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ งานอนามัยโรงเรียน ขอให้เพิ่มเติมประเด็นความถูกต้องของเครื่องมือ และวิธีการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง การบันทึกเข้าระบบสำหรับสถานบริการ และการเปลี่ยนเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตเกณฑ์ใหม่
2. เยี่ยมเสริมพลังและติดตามการจัดอาหารกลางวันโรงเรียน ให้ได้ตามมาตรฐานอาหารกลางวัน และใช้โปรแกรม Thai School Lunch เพื่อสามารถตรวจสอบสารอาหารและคุณค่าอาหารในมื้อกลางวันของโรงเรียนได้
3. ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมก้าวทำใจ หรือ ChoPA & ChiPA หรือกิจกรรมออกกำลังกายอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย/กิจกรรมทางกายเพียงพอ

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประสานหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการกำหนดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็น
ตัวชี้วัดการประเมินโรงเรียน

ผู้รายงาน: นางวริสา คุณากรอำรง

ตำแหน่ง: นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 7 มิถุนายน 2566

E mail: wuunja@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน: นางศิริพร จริยาจิรวัฒนา

ตำแหน่ง: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 7 มิถุนายน 2566

E-mail: ptana07@gmail.com